

Registrering av taxeringsnämndens beslut

Av avdelningsdirektören Matti Seo

Vid 1981 års allmänna fastighetstaxering skall taxeringsnämndens beslut lagras i ADB-register. Förfaringssättet är inte nytt. Inom området fastighetstaxering har ADB-register funnits sedan 1966. Från sådant arbetsregister — i detta fall skivminne — är det lätt att trycka underrättelser om åsatt taxeringsvärde, fastighetslängder, framställa underlag för statistik m m.

Med registrering avses här införande av uppgifter på ett medium som datorn kan läsa. Uppgifterna ”knappas in” på skiva eller magnetband. Även ordet verifiering kommer att användas. Med verifiering avses att registrerarens ”inknappning” görs om, varvid eventuella registreringsmissar förhoppningsvis upptäcks. Ytterligare kontroller kan göras i datorbearbetningar.

Vid en blick tillbaka mot sextioalet kan man konstatera att de uppgifter som då skulle redovisas i fastighetslängd och i underrättelse till fastighetsägare inte var särskilt många. Egentligen var det bara beskattningsnatur, taxeringsvärde och delvärden. En fastighetsägare hade dock ingen hjälp av underrättelsens innehåll vid undersökning av hur taxeringsnämnden kommit fram till taxeringsvärdet.

Nu ska en lång rad uppgifter registreras. Det är inte bara taxeringsvärden och delvärden. Det är också värderingsfaktorer — ingångsvärden i tabeller — och det är grunduppgifter, exempelvis uppgifter om småhusens standard. Lantbruk har egna speciella uppgifter som skall registreras, likaså hyreshus, industrier, vattenfall, grustäkter, torvmossor m m.

Denna gång kommer registreringsvolymen dessutom att öka på grund av samordning med folk- och bostadsräkningen, vad gäller bostadsuppgifter. Som småhusägare lämnar man uppgifterna i fastighetsdeklarationen, vilken för ändamålet fått underrubriker ”Allmän fastighetstaxering 1981” och ”Folk- och bostadsräkning 1980”. Ägaren lämnar alltså uppgifterna vid ett tillfälle och det ankommer sedan på berörda myndigheter att tillsammans ta hand om dem.

Tillfället har även ansetts vara lämpligt för insamling av uppgifter till underlag för kommunal och statlig energiplanering. Deklarationsblanketterna

för småhus respektive hyreshus innehåller avdelningar med frågor som fastighetsägaren skall besvara uteslutande för detta ändamål.

Registreringen av uppgifterna kan därmed delas in i grupper: Enbart beskattningsuppgifter, enbart bostadsräkningsuppgifter, enbart energiplaneringsuppgifter. Uppgifter som är gemensamma för beskattning och bostadsräkning, och så vidare.

Kan en sådan samordning "löna sig"? Ja, samhällsekonomiskt sett bör det väl bli mindre tidsåtgång om uppgifter som samlas in för ett ändamål även kan användas för andra ändamål, i stället för att uppgiftslämnaren tillfrågas om samma sak vid upprepade tillfällen. Kan man dessutom samtidigt besvara närbesläktade frågor så undviks ännu fler frågeblanketter.

Den totala minskningen av tidsåtgång rymmer förskjutningar till fördel för fastighetsägarna. De centrala myndigheterna får inbördes ganska omfattande administrativa rutiner, vilka tar tid att utarbeta och genomföra. Taxeringsnämnderna berörs inte nämnvärt av samordningen.

De myndigheter som påverkas allra mest är länsstyrelsens dataenhet och den lokala skattemyndigheten, vilka skall svara för registreringen. Registreringsvolymen har ju ökat i fråga om skatteförvaltningens uppgifter. Därutöver skall de registrera uppgifterna för bostadsräkning och energiplanering. Det blir fråga om närmare en miljard tecken som skall registreras, viss verifiering inräknad. En person skulle ha sysselsättning i åtminstone sjuttio år vid en registreringsutrustning. Lyckligtvis kan vi räkna med både fler personer och utrustningar inom skatteförvaltningen. Det är dock helt klart att skatteförvaltningens resurser inte kommer att räcka till under de tre å fyra månader av taxeringsperioden då registreringsarbetet måste utföras. Detta för att meddelande om åsatt taxering m m, stomme till fastighetslängd och andra produkter skall finnas framme inom föreskriven tid. Servicebyråer kommer därför att behöva anlitas.

Den stora registreringsvolymen har gjort att registreringsunderlagen blir ganska många. Från småhusdeklarationen skall delfrågor om standard registreras, plus bostadsräknings- och energiplaneringsuppgifter. Taxeringsnämndens beslut registreras från en så kallad taxeringsavi. För hyreshus registreras energiplaneringsuppgifter från deklarationen. Bostadsräkningsuppgifter får myndigheten huvudsakligen från lägenhetsförteckningen. Hyreshus och industrier har gemensam taxeringsavi för beslutsredovisning. Lantbruksuppgifter registreras från småhusdeklaration (bostadsbyggnad) och taxeringsavi. Beträffande specialfastigheter (skattefria) registreras eventuella bostadsräkningsuppgifter från småhusdeklaration och nämndens beslut från taxeringsavi.

ADB-register innehållande fastighetstaxeringsregister förs regionalt, för varje län. Länsstyrelsens dataenhet utför datorbearbetningar för framställning av meddelande om taxering, fastighetslängd m m. Lokal skattemyndighet svarar för att innehållet motsvarar taxeringsnämndens beslut.

ADB-registret kan aktualiseras. Oförändrade grunduppgifter kan föras vidare år från år. Det register som nu erhålls tycks komma att innehålla tillräckligt med grunduppgifter för framtida behov. Kommande uppgiftsinsamlingar borde alltså kunna minskas. Då skulle även kostnaderna minska, liksom fastighetsägarnas tid för att fylla i blanketter. 1981 års allmänna fastighetstaxering beräknas kosta omkring 200 miljoner kronor.